

۱- اعلام رسمی تأسیس حکومت اسلامی به رهبری پیامبر اکرم (ص) در چه زمانی صورت گرفت و کدام یک از جنگ‌های پیامبر دیرتر از بقیه اتفاق افتاد؟

- ① پس از تأسیس مسجد - جنگ خیبر
 ② پس از بستن پیمان‌نامه با یهودیان - جنگ خندق
 ③ پس از تأسیس مسجد - جنگ خندق
 ④ پس از بستن پیمان‌نامه با یهودیان - جنگ خیبر

۲- به ترتیب معاویه برای بیعت کردن با امام علی (ع)، رسیدن به کدام حکومت را شرط کرد و پاسخ حضرت علی (ع) به او چه بود؟

- ① حکومت ری - فرمود: «خداوند دوست ندارد که من «گمراه‌کنندگان» را یاور خود قرار دهم.»
 ② حکومت شام و مصر - بنا به مصلحت زمان، پذیرفت.
 ③ حکومت شام و مصر - فرمود: «خداوند دوست ندارد که من «گمراه‌کنندگان» را یاور خود قرار دهم.»
 ④ حکومت ری - بنا به مصلحت زمان، پذیرفت.

۳- نیروی انتظامی در مجموعه‌ای از عملیات، موفق به دستگیری آقای «الف» شده است که به جعل گواهی‌نامه‌های رانندگی و گذرنامه مشغول بوده است. همچنین آقای «ب» به دلیل توهین، فحاشی و افترا به مأموران نیروی انتظامی در حین این عملیات، به دادگاه احضار شده است. نوع دادگاه‌های آقایان «الف» و «ب» به ترتیب کدام است؟

- ① کیفری - حقوقی
 ② کیفری - کیفری
 ③ حقوقی - کیفری
 ④ حقوقی - حقوقی

۴- یکی از عوامل گسترش درگیری‌های قبیله‌ای و رواج غارتگری در شبه‌جزیره عربستان چه بود؟

- ① بی‌حکومتی
 ② آب و هوای گرم و خشک
 ③ برتری
 ④ کمبود غذا

۵- یعقوب لیث با پشتیبانی مردم کدام منطقه به قدرت رسید؟

- ① خراسان
 ② سیستان
 ③ بغداد
 ④ طبرستان

۶- چه تعداد از موارد زیر را می‌توان از دلایل سقوط حکومت ساسانی دانست؟

- الف) شورش‌های فرماندهان و دخالت آن‌ها در رقابت‌های سیاسی
 ب) وجود نظام طبقاتی و بی‌عدالتی‌ها و تبعیض‌های اجتماعی و مالیات‌های سنگین
 ج) طغیان رودهای دجله و فرات و از بین رفتن منابع مهمی از درآمد حکومت
 د) قحطی و شیوع بیماری‌های طاعون و وبا

- ① یکی
 ② دو تا
 ③ سه تا
 ④ چهار تا

۷- به ترتیب هر یک از گزاره‌های زیر با کدام حکومت در ارتباط است؟

الف) پایه‌های این حکومت چندان محکم نبود زیرا از یک سو، خلیفه عباسی فرمانروایی آنها را به رسمیت نمی‌شناخت و از سوی دیگر، تسلطی بر فرمانروایان محلی نداشتند.

ب) در آن زمان اصفهان که پایتخت این حکومت بود، به شهری آباد و بزرگ تبدیل شد.

پ) رابطه این حکومت با خلفای عباسی دوستانه بود و سلاطین این حکومت خود را مطیع و تابع خلافت عباسی می‌دانستند.

- ① سلجوقی - غزنوی - خوارزمشاهی
 ② خوارزمشاهی - غزنوی - سلجوقی
 ③ سلجوقی - خوارزمشاهی - غزنوی
 ④ خوارزمشاهی - سلجوقی - غزنوی

۸- ابولهب، ابوجهل و ابوسفیان که از بزرگان مکه و از قبیله ..... بودند، پس از شکست نقشه خود در تطمیع پیامبر اسلام، .....

- ① قریش، به آزار و اذیت پیامبر اسلام و یاران او روی آوردند.
 ② بنی‌هاشم، او را برای همیشه به حال خود رها کردند تا مردم را به دین خود دعوت کند.
 ③ قریش، او را برای همیشه به حال خود رها کردند تا مردم را به دین خود دعوت کند.
 ④ بنی‌هاشم، به آزار و اذیت پیامبر اسلام و یاران او روی آوردند.

۹- مشخص کنید کدام گزینه، به ترتیب، با کلمات زیر در ارتباط است؟
«مکاتبه - ویدئو کنفرانس - کنترل ترافیک - دسترسی به اخبار»

- ۱) پست الکترونیکی - امنیت و نظارت - دولت الکترونیکی - هواشناسی
۲) دولت الکترونیکی - آموزش - دولت الکترونیکی - ساعت حرکت قطارها
۳) کتابخانه‌های الکترونیکی - آموزش - امنیت و نظارت - ساعت حرکت قطارها
۴) پست الکترونیکی - آموزش - امنیت و نظارت - هواشناسی

۱۰- سلجوقیان چگونه توانستند امور نظامی و سیاسی را در اختیار بگیرند؟

- ۱) با حمایت عباسیان
۲) با سیاست وزیران ایرانی
۳) با درایت سیاسی
۴) با زور و شمشیر

۱۱- سؤالات آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها، (کنکور)، عمداً به شکلی طرّاحی می‌شود که تعداد اشخاصی که موفق می‌شوند در این آزمون‌ها نمره‌ی صد در صد را کسب کنند، بسیار اندک و گاه نزدیک به صفر است. اگر یک انتشارات برای فروش کتاب‌های خود عبارت «با خواندن کتاب‌های ما، در کنکور صد در صد نمره را کسب خواهید کرد!» را تکرار کند، عمدتاً از کدام طرف تبلیغاتی استفاده کرده است؟

- ۱) ایجاد ترس غیر واقعی در مردم
۲) استفاده از افراد تأثیرگذار برای تغییر سبک زندگی
۳) بیان نکردن همه‌ی واقعیت‌ها و تعریف و تمجید غیر واقعی
۴) استفاده از فضاهای محیطی برای تأثیرگذاری بیشتر بر مردم

۱۲- در متن زیر چند عبارت نادرستی محتوایی دارد؟

«وقف، هر چند ارتباطی با انفاق در جامعه ندارد، در طی چهل سال اخیر در کشور ما ایران به وجود آمده و رواج یافته است. به اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شود، «واقف» می‌گویند. این اموال تا بیست سال پس از مرگ وقف‌کننده، همچنان مال وقف‌شده به حساب می‌آید و پس از آن تغییر کاربری می‌دهد.»

- ۱) یکی
۲) دو تا
۳) سه تا
۴) چهار تا

۱۳- کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) در دوره‌ی آلبرسلان محدوده‌ی جغرافیایی ایران با زمان ساسانیان برابری می‌کرد.
۲) طغرل سلجوقی در نبرد ملازگرد، امپراتور روم شرقی را شکست داد.
۳) آلبرسلان توانست با راهنمایی وزیر خود، خواجه نظام‌الملک، رقیبان داخلی را سرکوب کند و بر قدرت و استحکام حکومت سلجوقی بیفزاید.
۴) در زمان ملکشاه، نیشابور پایتخت سلجوقیان بود.

۱۴- در قرن‌های پنجم تا ششم هجری کدام زبان در ایران رواج پیدا کرد؟

- ۱) عربی
۲) مغولی
۳) فارسی
۴) ترکی

۱۵- تشکیلاتی که امور اداری، مالی، فرهنگی و مذهبی کشور در آنجا انجام می‌شود در دوران سلجوقی چه نام داشت؟

- ۱) وزارت‌خانه
۲) دیوان
۳) نظامیه
۴) دربار

۱۶- حضور کدام شخص یا اشخاص در مراسم تحلیف ریاست جمهوری ضرورتی ندارد و عُرف نیست؟

- ۱) رهبر جمهوری اسلامی ایران
۲) نمایندگان مجلس شورای اسلامی
۳) اعضای شورای نگهبان
۴) رئیس قوه‌ی قضاییه

۱۷- رئیس جمهوری ایران حداکثر می‌تواند برای ..... سال متوالی رئیس جمهور باشد. حق رأی در انتخاب ریاست جمهوری ..... است.

- ۱) چهار، صرفاً برای همه‌ی ایرانیان داخل کشور است.
۲) چهار، برای همه‌ی ایرانیان و اتباع جمهوری اسلامی ایران است.
۳) هشت، صرفاً برای همه‌ی ایرانیان داخل کشور است.
۴) هشت، برای همه‌ی ایرانیان و اتباع جمهوری اسلامی ایران است.

۱۸- تأیید صلاحیت نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری و پذیرش استوارنامه‌ی سفیران دیگر کشورها، به ترتیب بر عهده‌ی کدام شخص یا نهاد است؟

- ۱) شورای نگهبان، رئیس مجلس شورای اسلامی
۲) شورای نگهبان، رئیس جمهوری
۳) مجلس شورای اسلامی، رئیس جمهوری
۴) مجلس شورای اسلامی، رئیس مجلس شورای اسلامی

۱۹- شروع به کار ..... در هیئت دولت، ..... از کسب رأی اعتماد اکثریت مجلس ..... است.

- ۱) وزیران به عنوان وزیر - پیش - خبرگان
۲) معاونین رئیس جمهوری - پیش - خبرگان
۳) وزیران به عنوان وزیر - پس - شورای اسلامی
۴) معاونین رئیس جمهوری - پس - شورای اسلامی

۲۰- کدام گزینه مهم‌ترین رویدادهای تاریخ اسلام از هجرت پیامبر تا رحلت آن حضرت را به‌درستی و به‌ترتیب نشان می‌دهد؟

(الف) دعوت سران کشورها به اسلام

(ب) جنگ خندق

(ج) گسترش اسلام در عربستان

(د) پیمان صلح حدیبیه

(۴) ج - ب - د - الف

(۳) ج - ب - الف - د

(۲) ب - د - ج - الف

(۱) ب - د - الف - ج

۲۱- مجوز فعالیت سازمان خیریه مردم‌نهادی نظیر «انجمن حمایت از بیماران خاص» یا «مؤسسات نگهداری از ایتام» را کدام وزارتخانه باید صادر کند؟

(۲) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

(۱) وزارت آموزش و پرورش

(۴) وزارت کشور

(۳) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۲۲- کدام مورد به دوران سلطنت آل‌بارسلان سلجوقی مربوط نمی‌شود؟

(۱) براندازی حکومت شیعه‌مذهب آل‌بویه (۲) پیروزی در نبرد ملازگرد

(۳) لشکرکشی به ارمنستان و گرجستان (۴) به اسارت گرفتن امپراتور روم شرقی

۲۳- علت پیوستن عمروعاص به معاویه چه بود؟

(۲) جلوگیری از شکست معاویه در جنگ صفین

(۱) گرفتن پول از معاویه

(۴) دشمنی با امام حسن (ع)

(۳) دست یافتن به حکومت مصر

۲۴- فتح فلسطین، مصر و بخش‌هایی از ایران در دوران کدام خلیفه اتفاق افتاد؟

(۴) یزید

(۳) عثمان

(۲) عمر

(۱) ابوبکر

۲۵- مهاجرین و انصار چه زمانی خواهان بیعت با امام علی (ع) شدند؟

(۴) قبل از خلافت عمر

(۳) پس از وفات پیامبر

(۲) پس از جنگ صفین

(۱) پس از کشته شدن عثمان

۲۶- امام علی به چه منظور از مدینه به سمت کوفه رهسپار شد؟

(۴) صلح با معاویه

(۳) دفع تهدیدات بیعت‌شکنان

(۲) حکومت بر کوفه

(۱) بیعت با مردم کوفه

۲۷- اولین خلیفه عباسی چه کسی بود؟

(۴) منصور

(۳) متوکل

(۲) هارون

(۱) سقاح

۲۸- نوع کیفری یا حقوقی دادگاه کدام خطا متفاوت است؟

(۴) فحاشی

(۳) غصب عنوان

(۲) خسارت غیر عمد

(۱) افترا

۲۹- نبرد قادسیه در زمان خلافت کدام خلیفه انجام شد و ارتش کدام حکومت ایران در آن شکست خورد؟

(۴) عمر - ساسانیان

(۳) ابوبکر - ساسانیان

(۲) عمر - سامانیان

(۱) ابوبکر - سامانیان

۳۰- در قیام ابومسلم علیه ..... قیام مختار ثقفی علیه ..... جمعیت از ایرانیان به یاری قیام‌کننده شتافتند.

(۴) بنی‌عباس - برخلاف - بنی‌امیه

(۳) بنی‌امیه - برخلاف - بنی‌عباس

(۲) بنی‌عباس - مثل - بنی‌عباس

(۱) بنی‌امیه - مثل - بنی‌امیه

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - گزینه ۴ پیامبر اکرم (ص) برای ایجاد اتحاد سیاسی میان ساکنان مدینه پیمان‌نامه‌ای تنظیم کردند و مسلمانان و یهودیان را به اجرای آن ملزم کردند. تدوین و امضای این پیمان‌نامه، در واقع اعلام رسمی تأسیس حکومت اسلامی به رهبری پیامبر در شهر مدینه بود. آخرین جنگ پیامبر، جنگ خیبر بود.
- ۲ - گزینه ۳ معاویه پسر ابوسفیان که از زمان خلافت عمر حاکم شام (سوریهٔ امروزی) بود، اعلام کرد در صورتی از امام علی (ع) اطاعت می‌کند که حکومت شام و مصر به او واگذار شود. اما امام با شناختی که از دشمنی امویان با اسلام و پیامبر داشت، فرمود: «خداوند دوست ندارد که من «گمراه‌کنندگان» را یاور خود قرار دهم».
- ۳ - گزینه ۲ جعل مدرک و نیز توهین، فحاشی و افتراء موجب تشکیل دادگاه‌های کیفری می‌شود.
- ۴ - گزینه ۴ کمبود غذا و سایر نیازهای زندگی نیز عامل دیگری برای گسترش درگیری‌های قبیله‌ای و رواج غارتگری بود.
- ۵ - گزینه ۲ یعقوب لیث، مؤسس سلسلهٔ صفاریان با پشتیبانی مردم سیستان و به خصوص گروه عیاران به قدرت دست یافت.
- ۶ - گزینه ۴ همهٔ موارد صورت سؤال، از دلایل سقوط حکومت ساسانی است.
- ۷ - گزینه ۴ تشریح تمامی عبارت‌ها:
- الف) حکومت خوارزمشاهیان
ب) حکومت سلجوقی
پ) حکومت غزنوی
- ۸ - گزینه ۱ اشراف مکه به‌ویژه بزرگان قبیلهٔ قریش مانند (ابولهب، ابوجهل و ابوسفیان) که بر مکه حکومت می‌کردند، از گسترش دین اسلام و مخالفت آشکار آن با افکار و عقاید جاهلی دچار بیم و هراس شدند و به پیامبر اسلام پیشنهاد کردند که ریاست قبیله و قوم و دریافت ثروت فراوان را بپذیرد و از عقاید خود دست بردارد. پیامبر اسلام در برابر این پیشنهاد فرمود: «من برای گردآوری مال و فرمانروایی مبعوث نشده‌ام؛ خدایم مرا به‌عنوان پیام‌آور به‌سوی شما فرستاده است، هرگاه از من بپذیرید، این موجب سعادت شما در دو جهان است و اگر آن را رد کنید، من در این راه استقامت می‌ورزم تا خدا میان من و شما داوری کند». سران مشرکین خشمناک از پاسخ پیامبر، تصمیم گرفتند تا ایشان و مسلمانان را مورد آزار و شکنجه قرار دهند. هر چه زمان می‌گذشت، بر شدت سخت‌گیری و شکنجهٔ مشرکان افزوده می‌شد. آنان بدترین دشمنان و تهمت‌ها را به رسول خدا نسبت می‌دادند و برخوردهای زشت و ناپسندی با آن حضرت می‌کردند. پیامبر اسلام در برابر چنین رفتارهایی بردبار بود و با مهربانی مردم را به اسلام فرا می‌خواند.
- ۹ - گزینه ۴ «مکاتبه»، «پست الکترونیکی»، «ویدئوکنفرانس»، «آموزش»، «کنترل ترافیک»، «امنیت و نظارت» و «هواشناسی» با «دسترسی به اخبار» ارتباط می‌یابد.
- ۱۰ - گزینه ۴ سلجوقیان، مردمانی گله‌دار و بیابان‌گرد بودند که با زور شمشیر، امور سیاسی و نظامی را در اختیار گرفتند.
- ۱۱ - گزینه ۳ بعضی از آگهی‌ها همهٔ واقعیت‌ها را دربارهٔ یک کالا بیان نمی‌کنند، یا با تعریف و تمجیدهای غیر واقعی، سعی می‌کنند روی افکار مشتریان اثر بگذارند. برای مثال، این‌که با خوردن یک نوشابه، انرژی شما چند برابر می‌شود، یا با مصرف یک نوع کرم زیبایی شما صدچندان می‌شود، از این نوع ترفندهای تبلیغاتی است.
- ۱۲ - گزینه ۴ عبارت صورت سؤال چهار نادرستی محتوایی دارد:
وقف، از نمونه‌های انفاق در جامعه است.
وقف از دیرباز در کشور ما ایران وجود داشته است.
به اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شود، «موقوفات» می‌گویند.
موقوفات تا همیشه مال وقف‌شده به حساب می‌آید و کسی حق تغییر در آن را ندارد.
- ۱۳ - گزینه ۳ تشریح گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: در دورهٔ حکومت ملکشاه سلجوقی (فرزند آلبارسلان)، قلمرو سلجوقیان به اوج وسعت خود رسید و با زمان ساسانیان برابری می‌کرد.
گزینه «۲»: آلبارسلان سلجوقی در نبرد ملازگرد امپراتوری روم شرقی را شکست داد.
گزینه «۴»: در زمان ملکشاه، اصفهان پایتخت سلجوقیان بود.
- ۱۴ - گزینه ۴ در قرن‌های پنجم و ششم هجری، زبان ترکی که زبان فرمانروایان بود در ایران رواج پیدا کرد.
- ۱۵ - گزینه ۲ امور کشوری یعنی کارهای اداری، مالی، فرهنگی و مذهبی در تشکیلاتی که آنها را دیوان می‌نامیدند، انجام می‌شد.
- ۱۶ - گزینه ۱ در مراسم تحلیف ریاست جمهوری، شخص رئیس‌جمهور در مجلس شورای اسلامی با حضور نمایندگان مجلس و شورای نگهبان و رئیس قوهٔ قضائیه در پیشگاه قرآن کریم سوگند یاد می‌کند که وظایف خود را به درستی انجام دهد.
- ۱۷ - گزینه ۴ رئیس‌جمهوری ایران حداکثر می‌تواند برای دو دورهٔ متوالی چهار ساله، یعنی هشت سال متوالی رئیس‌جمهور باشد. حق رأی در انتخاب ریاست جمهوری برای همهٔ ایرانیان و اتباع جمهوری اسلامی است.
- ۱۸ - گزینه ۲ تأیید صلاحیت نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری وظیفهٔ شورای نگهبان و پذیرش استوارنامهٔ سفیران دیگر کشورها بر عهدهٔ رئیس‌جمهوری است.
- ۱۹ - گزینه ۳ رئیس‌جمهوری در شروع کار خود افرادی را به‌عنوان وزیر انتخاب و به مجلس شورای اسلامی معرفی می‌کند. هر وزیر در برابر نمایندگان ملت در مجلس، برنامه‌های خود را ارائه می‌دهد. سپس نمایندگان دربارهٔ صلاحیت او برای وزارت اظهار نظر می‌کنند و دربارهٔ هر وزیر رأی گیری می‌شود. در صورتی که اکثریت نمایندگان مجلس به وزیر رأی اعتماد بدهند، او می‌تواند به‌عنوان وزیر، کار خود را شروع کند.
- ۲۰ - گزینه ۱ این ترتیب، به‌درستی در گزینهٔ «۱» ذکر شده است.
- ۲۱ - گزینه ۴ همهٔ مؤسسه‌های یادشده باید برای فعالیت‌های خود از وزارت کشور مجوز بگیرند.
- ۲۲ - گزینه ۱ طغرل سلجوقی بود که پس از تسخیر مناطق مختلف ایران به بغداد رفت و حکومت آل‌بویه را برانداخت. جانشین او (آلبارسلان) به ارمنستان و گرجستان لشکر کشی کرد و در نبرد ملازگرد با رومیان جنگید و امپراتور روم شرقی را به اسارت گرفت.

۲۳ - گزینه ۳ او به طمع دست یافتن به حکومت مصر به معاویه پیوسته بود.

۲۴ - گزینه ۲ عمر در دوران ده ساله حکومت خود کار فتوحات اواخر خلافت ابوبکر را با جدیت دنبال کرد. سپاهیان عمر علاوه بر بخش وسیعی از ایران، کشورهای سوریه، لبنان، فلسطین و مصر را فتح کردند.

۲۵ - گزینه ۱ مهاجرین و انصار پس از کشته شدن عثمان خواهان بیعت با امام علی (ع) شدند.

۲۶ - گزینه ۳ امام علی (ع) در ابتدای حکومت خود، برای دفع تهدیدات بیعت‌شکنان و دشمنان عدالت از مدینه رهسپار عراق شد و شهر کوفه را مرکز خلافت خود قرار داد.

۲۷ - گزینه ۱ سقّاح، اولین خلیفه عباسی بود.

۲۸ - گزینه ۲ خسارت غیر عمد، دادگاه حقوقی دارد، ولی افتراء، فحاشی و غضب عنوان در دادگاه کیفری مورد محاکمه قرار می‌گیرد.

۲۹ - گزینه ۴ در زمان خلافت عمر، بخش اعظم ایران به دست اعراب مسلمان فتح شد. وی در آغاز خلافتش، سپاه بزرگی را به سوی ایران فرستاد. ارتش ساسانی در نبرد «قادسیه» از سپاه مسلمانان که روحیه بالاتر و انگیزه بیشتری داشت، شکست خورد. در این جنگ، رستم فرخزاد (فرمانده سپاه ساسانی) کشته شد و مدتی بعد تیسفون (پایتخت ساسانیان) با غنایم بسیار به تسخیر اعراب درآمد.

۳۰ - گزینه ۱ ابومسلم، سردار ایرانی، در خراسان علیه بنی‌امیه قیام کرد. او موفق شد امویان را شکست دهد.

ایرانیان در بسیاری از قیام‌ها و شورش‌هایی که علیه امویان به‌وقوع پیوست، حضور موثری داشتند؛ برای مثال وقتی «مختار ثقفی» در کوفه به خونخواهی امام حسین(ع) و یارانش علیه بنی‌امیه قیام کرد، ایرانیان با شور و شوق به او پیوستند.

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۴	۶ - ۴	۱۱ - ۳	۱۶ - ۱	۲۱ - ۴	۲۶ - ۳
۲ - ۳	۷ - ۴	۱۲ - ۴	۱۷ - ۴	۲۲ - ۱	۲۷ - ۱
۳ - ۲	۸ - ۱	۱۳ - ۳	۱۸ - ۲	۲۳ - ۳	۲۸ - ۲
۴ - ۴	۹ - ۴	۱۴ - ۴	۱۹ - ۳	۲۴ - ۲	۲۹ - ۴
۵ - ۲	۱۰ - ۴	۱۵ - ۲	۲۰ - ۱	۲۵ - ۱	۳۰ - ۱

